

Datum: 22 augustus 2024

Aan: het presidium

Van: de griffie

Onderwerp: Evaluatie bestuurlijk proces Kadernota 2025-2028 en voorstel proces Kadernota 2026-2029.

Het presidium wordt voorgesteld:

1. het college van burgemeester en wethouders uit te nodigen:
 - a) in december 2024 het presidium een voorstel te doen waarin wordt aangegeven op welke wijze de raad in het voorjaar van 2025 wordt betrokken bij de voorbereidingen voor de Kadernota 2026-2029. Uitgangspunt daarbij dient te zijn dat de raad zo goed mogelijk wordt gefaciliteerd om tot verantwoorde keuzes te komen bij de behandeling van de kadernota;
 - b) als college van burgemeester en wethouders breed vertegenwoordigd te zijn bij de commissievergaderingen waar het gaat over de Kadernota 2026-2029, zodat thema's inhoudelijk besproken kunnen worden en vragen zoveel mogelijk in de vergadering kunnen worden beantwoord;
2. de in 2024 gehanteerde werkwijze voor de algemene beschouwingen te continueren voor de Kadernota 2026-2029 en voor de raadsvergadering geen gewijzigd aanvangstijdstip vast te stellen;
3. de Kadernota 2026-2029 in twee raadsvergaderingen te behandelen en geen aparte vergadering te beleggen voor debat.
4. voor de besluitvormende vergadering over de Kadernota 2026-2029 geen afwijkend aanvangstijdstip vast te stellen;
5. de in 2024 gehanteerde werkwijze voor de moties en amendementen en de (schriftelijke) preadvisering door het college van burgemeester en wethouders te continueren voor de Kadernota 2026-2029.

TOELICHTING

Voortraject Kadernota 2024-2027.

Rond de jaarwisseling 2023/2024 heeft het college van burgemeester en wethouders een procesvoorstel aangeboden aan uw presidium, bestaande uit vijf stappen:

1. een beeldvormende avond op 15 januari 2024; stand van zaken meerjarenraming op basis van de decembercirculaire;
2. een beeldvormende avond op 4 maart 2024; stand van zaken uitvoeringsprogramma college en te maken keuzes bij de Kadernota 2025;
3. een informele bijeenkomst met stakeholders halverwege maart 2024;
4. een extra vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op 8 april 2024 met als doelstelling het doen van richtinggevende uitspraken;
5. behandeling Kadernota 2025-2028 in het college op 7 mei 2024.

De beeldvormende avond op 4 maart 2024 had niet de voorkeur van het presidium. In plaats daarvan is gekozen voor een extra vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op 6 maart 2024.

Op 31 januari 2024 heeft het presidium een memo naar het college van burgemeester en wethouders gestuurd met de volgende inhoud:

- het college wordt verzocht vóór de vergadering van 6 maart 2024 een onderbouwing aan te leveren als bedoeld in het op 10 juli 2023 (bij de Kadernota 2024-2027) aangenomen amendement;
- het college wordt verzocht bovenstaande inbreng verder uit te werken en de informatie uiterlijk op woensdag 28 februari 2024 ter beschikking te stellen;
- het college wordt de suggestie meegegeven de bijeenkomst met stakeholders te plannen na vaststelling van de Kadernota 2025-2028 en vooruitlopend op de behandeling van de begroting 2025.

Vervolgens zijn er twee voorbereidende commissievergaderingen geweest:

1. een commissievergadering Bestuur en Middelen op 6 maart 2024 waarbij is ingegaan op de keuzes die gemaakt moeten worden om de begroting sluitend te maken en de voor- en nadelen van de verschillende opties;
2. een commissievergadering Bestuur en Middelen op 8 april 2024 waarbij alle opties die in woord en schrift door de commissie naar voren zijn gebracht in en rond de commissievergadering van 6 maart 2024 zijn besproken.

Constateringen:

- er was vooraf onduidelijkheid bij de raads- en commissieleden over de doelstellingen van de twee voorbereidende commissievergaderingen. De griffie heeft via een mailbericht op 29 februari 2024 daar nog een nadere toelichting op gegeven;
- bij beide commissievergaderingen was alleen wethouder Van Diepen aanwezig namens het college van burgemeester en wethouders;
- de vergadering van de commissie op 6 maart 2024 is om 19.30 uur gestart en is om 23.00 uur geëindigd.
Wethouder Van Diepen zegt in deze vergadering toe dat het college uiterlijk 26 maart 2024 schriftelijk terugkomt op de nog niet beantwoorde vragen en op de onderwerpen die ter vergadering naar voren zijn gebracht, waaronder het sociaal maatschappelijk effect van de genoemde mogelijke ombuigingen.
De fracties zijn in de gelegenheid gesteld aanvullende vragen te stellen en onderwerpen naar voren te brengen waarop in hun visie kan worden bezuinigd. Zij dienden dit uiterlijk maandag 11 maart 2024 door te geven bij de raadsgriffie.
- de vergadering van de commissie op 8 april 2024 is om 19.30 uur gestart en om 21.50 uur geëindigd. De commissie heeft kennis genomen van de toezegging van wethouder Van Diepen dat alle opties, die in woord en schrift door de commissie naar voren zijn gebracht in en rond de commissie vergaderingen van 6 maart 2024 en 8 april 2024, door het college van burgemeester en wethouders in overweging worden meegenomen bij het opstellen van de Kadernota 2025-2028.
- tijdens beide commissievergaderingen is (door dezelfde twee organisaties) gebruik gemaakt van het spreekrecht burgers;

Voorstel 1:

- het college van burgemeester en wethouders uitnodigen in december 2024 het presidium een voorstel te doen waarin wordt aangegeven op welke wijze de raad in het voorjaar van 2025 wordt betrokken bij de voorbereidingen voor de Kadernota 2026-2029. Uitgangspunt daarbij dient te zijn dat de raad wordt gefaciliteerd om tot verantwoorde keuzes te komen;
- het college van burgemeester en wethouders uit te nodigen als college breed vertegenwoordigd te zijn bij de commissievergaderingen waar het gaat over de Kadernota 2026-2029, zodat thema's inhoudelijk besproken kunnen worden en vragen zoveel mogelijk in de vergadering kunnen worden beantwoord.

Algemene beschouwingen.

Tijdens de raadsvergadering van 13 juni 2024 zijn de algemene beschouwingen uitgesproken en heeft het college van burgemeester en wethouders hierop gereageerd. Afsproken was de algemene beschouwingen niet vooraf met elkaar te delen. Fracties kregen zeven minuten spreektijd en de vergadering zou naar verwachting om 23.00 uur worden gesloten.

Constateringen:

- van het spreekrecht burgers is door twee organisaties gebruik gemaakt;
- de raadsvergadering is om 19.30 uur gestart en is om 22.15 uur geëindigd, drie kwartier eerder dan gepland. Na de reactie van het college van burgemeester en wethouders was er drie kwartier ingeroosterd voor verduidelijkende vragen aan de portefeuillehouders; dit vergde vijf minuten;
- Zeven van de twaalf fracties (Behoorlijk Bestuur v D-H & Julianadorp, Beter voor Den Helder, GroenLinks, Pastoor, de PVV, Samen Actief en de Stadspartij Den Helder) hebben hun algemene beschouwingen schriftelijk aangeleverd ter publicatie op de website van de gemeenteraad.

Voorstel 2:

- de in 2024 gehanteerde werkwijze voor de algemene beschouwingen te continueren voor de Kadernota 2026-2029 en voor de raadsvergadering geen afwijkend aanvangstijdstip vast te stellen.

Debat.

Het Presidium heeft in november 2023 besloten de Kadernota 2025-2028 in drie raadsvergaderingen te behandelen, waarbij meer rekening wordt gehouden met debatvoering.

Het presidium heeft uit zijn midden een werkgroep benoemd en deze werkgroep verzocht een voorstel te doen voor de bestuurlijke behandeling van de kadernota. De werkgroep was van mening dat de fracties meer met elkaar in debat moeten kunnen gaan over onderwerpen die een rol spelen in de kadernota 2025-2028, zonder dat al moties en amendementen zijn gemaakt en zonder preadvisering op voorhand van de portefeuillehouders. De werkgroep heeft voorgesteld de raadsvergadering op 27 juni 2024 in te richten voor debatvoering tussen de fracties zonder dat daarbij een rol is weggelegd voor de portefeuillehouders.

Fracties zijn ná de raadsvergadering van 13 juni 2024 (waarin de algemene beschouwingen zijn uitgesproken) uitgenodigd aan te geven over welke onderwerpen zij graag een debat wensen en met welke fracties.

Constateringen:

- de werkgroep heeft op 9 januari 2024 het presidium een voorstel gedaan voor een gewijzigd proces voor de behandeling van de kadernota 2025-2028; het presidium heeft het voorstel van de werkgroep op 29 januari 2024 overgenomen;
- na de raadsvergadering van 13 juni 2024 zijn de fracties meerdere keren via de e-mail uitgenodigd debatonderwerpen aan te leveren bij de griffie;
- er zijn geen debatonderwerpen aangeleverd;
- de geplande raadsvergadering van 27 juni 2024 is vervolgens geannuleerd wegens het ontbreken van debatonderwerpen.

Voorstel 3:

- de Kadernota 2026-2029 in twee raadsvergaderingen te behandelen en geen aparte vergadering te beleggen voor debat.

Besluitvorming.

De fracties zijn uitgenodigd om voorgenomen moties en amendementen uiterlijk donderdag 4 juli 2024 om 12.00 uur aan te leveren en het college van burgemeester en wethouders is uitgenodigd de preadvisering schriftelijk te delen met de raads- en commissieleden.

Op de dag van de besluitvorming, maandag 8 juli 2024, was de mogelijkheid voor de fracties geboden 's middags van 16.00 uur tot 18.00 uur met elkaar in overleg te gaan over de moties, amendementen en preadvisering door het college met aansluitend een gezamenlijk diner. De griffie was aanwezig voor nadere advisering of het aanpassen van moties en amendementen.

Constateringen:

- fracties hebben de voorgenomen moties en amendementen voor het overgrote deel tijdig aangeleverd; twee moties zijn op de dag van de raadsvergadering aangeleverd; één amendement is tijdens de raadsvergadering ingediend;
- het college van burgemeester en wethouders heeft de preadvisering tijdig schriftelijk aangeleverd;
- tijdens het tijdvak van 16.00 tot 18.00 uur zijn geen moties of amendementen aangepast en is geen beroep gedaan op de assistentie door de griffie;
- in totaal zijn vijf amendementen en 21 moties ingediend;
- de raadsvergadering op 8 juli 2024 startte om 19.30 uur en is geëindigd om 22.00 uur.

Voorstel 4 en 5:

- voor de besluitvormende vergadering over de Kadernota 2026-2029 geen afwijkend aanvangstijdstip vast te stellen;
- de in 2024 gehanteerde werkwijze voor de moties en amendementen en de (schriftelijke) preadvisering door het college van burgemeester en wethouders te continueren voor de Kadernota 2026-2029.

Alternatieven (ten aanzien van de beslispunten 3 en 4).

1. Als de wens bestaat de kadernota 2026-2029 als raad te bespreken met het college van burgemeester en wethouders vooruitlopend op de besluitvorming, is het een optie dit voorafgaand aan de algemene beschouwingen te doen. De raadsvergadering op 25 juni 2025 dient dan om 16.00 uur te starten (met tussendoor een schorsing én een gezamenlijke maaltijd).
2. Het is mogelijk de algemene beschouwingen en de besluitvorming op de Kadernota 2026-2029 op één vergaderdag te organiseren. Daarmee zou dan de vergadering van woensdag 25 juni 2025 vervallen. De raadsvergadering op 9 juli 2025 dient dan om 15.30 uur te starten (met tussendoor een schorsing en een gezamenlijke maaltijd).

-0-0-0-

CONCEPT